

PAŃSTWOWY INSTYTUT NAUKOWY – INSTYTUT ŚLĄSKI W OPOLU

COLLOQUIUM OPOLE
Polen – Deutsche – Tschechen
Nachbarschaft im 21. Jahrhundert

COLLOQUIUM OPOLE 2014

***10 Jahre gemeinsam in der Europäischen Union.
Gefahren und Chancen***

**MAREK MAZURKIEWICZ, ANNEMARIE FRANKE,
TADEUSZ SIWEK (Hg.)**

OPOLE 2015

PAŃSTWOWY INSTYTUT NAUKOWY – INSTYTUT ŚLĄSKI W OPOLU

COLLOQUIUM OPOLE
*Polacy – Niemcy – Czesi
Sąsiedztwo w XXI wieku*

COLLOQUIUM OPOLE 2014

***10 lat razem w Unii Europejskiej.
Zagrożenia i szanse***

pod redakcją: **MARKA MAZURKIEWICZA, ANNEMARIE FRANKE
i TADEUSZA SIWKA**

OPOLE 2015

PAŃSTWOWY INSTYTUT NAUKOWY – INSTYTUT ŚLĄSKI W OPOLU

*COLLOQUIUM OPOLE
Poláci – Němci – Češi
Sousedství v XXI století*

COLLOQUIUM OPOLE 2014

***10 roků spolu v Evropské unii.
Hrozby a příležitosti***

Redaktori: **MAREK MAZURKIEWICZ, ANNEMARIE FRANKE,
TADEUSZ SIWEK**

OPOLE 2015

Spis treści

Słowo wstępne	11
Od redakcji	14

WYKŁADY INAUGURACYJNE

Jerzy Buzek – <i>10 lat razem w Unii Europejskiej. Zagrożenia i szanse .....</i>	21
Hans-Gert Pöttering – <i>10 lat razem w Unii Europejskiej. Zagrożenia i szanse.....</i>	30

UROCZYSTOŚĆ NADANIA HONOROWEGO OBYWATELSTWA MIASTA OPOLA PROF. DR. INŻ. JERZEMU BUZKOWI

Grzegorz Schetyna – <i>Laudacja na cześć prof. dr. inż. Jerzego Buzka .....</i>	43
---	----

UROCZYSTOŚĆ NADANIA HONOROWEGO OBYWATELSTWA MIASTA OPOLA DR. HANSOWI-GERTOWI PÖTTERINGOWI

Danuta Jazłowiecka – <i>Laudacja na cześć dr. Hansa-Gerta Pötteringa.....</i>	51
---	----

SESJA I. Wpływ Unii Europejskiej na współpracę transgraniczną

Krystian Heffner – <i>Szanse i zagrożenia współpracy transgranicznej Polski, Republiki Czeskiej i Niemiec w obszarze historycznego Śląska.....</i>	57
Robert Knippschild – <i>Jakość życia na pograniczu - wzmacnienie powiązań transgranicznych na rzecz zrównoważonego rozwoju i planowania regionalnego. Podsumowanie i rekomendacje.....</i>	79

Bartłomiej Ostrowski – <i>Współpraca polsko-czeska z perspektywy województwa dolnośląskiego.....</i>	100
--	-----

SESJA II. SAMORZĄD LOKALNY W UNII EUROPEJSKIEJ

- Danuta Wesołowska – *Miasto na miarę wyzwań XXI wieku. Scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego Opolu i Aglomeracji Opolskiej w nowym okresie programowania UE* 113
- Zdeněk Jirásek – *Reforma samorządowa w Republice Czeskiej w Unii Europejskiej (ze szczególnym uwzględnieniem miasta Opawy)* 123
- Bernd Lange – *Czy federalizm jest szansą dla Europy?* 133

SESJA III. MIGRACJE – MIĘDZY DEPOPULACJĄ A NOWĄ WIELOKULTUROWOŚCIĄ?

- Brygida Solga – *Migracje zagraniczne i ich znaczenie w kontekście prognozowanych przemian demograficznych w Polsce i w województwie opolskim* 141
- Ivan Šotkovský – *Zmiany ludnościowe regionu morawsko-śląskiego na tle zmian ludnościowych w Republice Czeskiej i Unii Europejskiej* 154
- Ulrike Milstrey – *Między kurczeniem się, stagnacją a wzrostem: 25 lat rozwoju miast w nowych krajach związkowych* 181

SESJA IV. JAKA EUROPEIZACJA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO ŚLĄSKA?

- Kazimierz M. Ujazdowski – *Pamięć i przyszłość. Projekt Muzeum Ziemi Zachodnich* 203
- Andrea Pokludová – *Pomniki – miejsca pamięci zbiorowej, zapomnienia i pojednania z przeszłością* 209

SESJA V – DYSKUSJA PANELOWA. GRANICE UNII EUROPEJSKIEJ

- Granice Unii Europejskiej. Dyskusja panelowa* 221
- Informacja o autorach* 241
- Indeks osobowy* 243
- Indeks miejscowości* 246

Inhaltsverzeichnis

Einleitung 11

Vorwort der Herausgeber 14

ERÖFFNUNGSVORTRÄGE

Jerzy Buzek – 10 Jahre gemeinsam in der Europäischen Union.

Gefahren und Chancen..... 21

Hans-Gert Pöttering – 10 Jahre gemeinsam in der Europäischen Union.

Gefahren und Chancen..... 30

VERLEIHUNG DER EHRENBÜRGERSCHAFT DER STADT OPPELN

FÜR PROF. DR. ING. JERZY BUZEK

Grzegorz Schetyna – Laudatio zu Ehren von Prof. Dr. Ing. Jerzy Buzek..... 43

VERLEIHUNG DER EHRENBÜRGERSCHAFT DER STADT OPPELN

FÜR DR. HANS-GERT PÖTTERING

Danuta Jazłowiecka – Laudatio zu Ehren von Dr. Hans-Gert Pöttering 51

SEKTION I. EINFLUSS DER EUROPÄISCHEN UNION

AUF DIE GRENZÜBERSCHREITENDE ZUSAMMENARBEIT

Krystian Heffner – Chancen und Gefahren der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit von Polen, der Tschechischen Republik und Deutschland auf dem historischen Gebiet Schlesiens..... 57

Robert Knippschild – Lebensqualität im Grenzraum – Stärkung grenzüberschreitender Verflechtungen für eine nachhaltige Regionalentwicklung und -planung. Zusammenfassung und Politikempfehlungen..... 79

Bartłomiej Ostrowski – Polnisch-tschechische Zusammenarbeit aus der Perspektive der Woiwodschaft Niederschlesien..... 100

SEKTION II. DIE SELBSTVERWALTUNG IN DER EUROPÄISCHEN UNION

- Danuta Wesołowska – *Eine Stadt auf der Höhe der Herausforderungen des 21. Jahrhunderts. Szenarien der sozio-ökonomischen Entwicklung der Stadt Oppeln und Agglomeration der Stadt Oppeln in der neuer Programmperiode der EU*.....113
Zdeněk Jirásek – *Die tschechische Selbstverwaltungsreform in der Europäischen Union (mit besonderer Berücksichtigung der Stadt Troppau)*....123
Bernd Lange – *Hat der Föderalismus eine Chance in Europa?* 133

SEKTION III. MIGRATIONEN – ZWISCHEN ABWANDERUNG UND NEUER MULTIKULTURALITÄT?

- Brygida Solga – *Abwanderung in der Woiwodschaft Oppeln: Charakter des Phänomens und dessen Bedeutung* 141
Ivan Šotkovský – *Die Bevölkerungsentwicklung in der Mährisch-Schlesischen Region im Vergleich zur Bevölkerungsentwicklung in der Tschechischen Republik und der Europäischen Union* 154
Ulrike Milstrey – *Zwischen Schrumpfung, Stagnation und Wachstum: 25 Jahre Stadtentwicklung in den neuen Bundesländern*.....181

SEKTION IV. WELCHE EUROPÄISIERUNG DES SCHLESISEN KULTURERBES?

- Kazimierz M. Ujazdowski – *Erinnerung und Zukunft. Das Projekt des Museums der Westgebiete*.....203
Andrea Pokludová – *Denkmäler – Orte der kollektiven Erinnerung, des Vergessens und der Versöhnung mit der Vergangenheit* 209

SEKTION V. PODIUMSDISKUSSION

- Grenzen der Europäischen Union* 221
Informationen zu den Autoren 241
Personenverzeichnis.....243
Ortsverzeichnis.....246

Obsah

<i>Úvodní slovo</i>	11
<i>Poznámka redakce</i>	14
ZAHAJOVACÍ PŘEDNÁŠKY	
Jerzy Buzek – <i>10 let společně v Evropské unii. Hrozby a příležitosti</i>	21
Hans-Gert Pöttering – <i>10 let společně v Evropské unii. Hrozby a příležitosti</i>	30
SLAVNOST UDĚLENÍ ČESTNÉHO OBČANSTVÍ MĚSTA OPOLE	
PROF. DR. ING. JERZYMU BUZKOVÍ	
Grzegorz Schetyna – <i>Laudatio na počest prof. dr. ing. Jerzyho Buzka</i>	43
SLAVNOST UDĚLENÍ ČESTNÉHO OBČANSTVÍ MĚSTA OPOLE	
DR. HANSOVI-GERTOVI PÖTTERINGOVI	
Danuta Jazłowiecka – <i>Laudatio na počest dr. Hansa-Gerta Pötteringa</i>	51
SEKCE I. VLIV EVROPSKÉ UNIE NA PŘESHRANIČNÍ SPOLUPRÁCI	
Krystian Heffner – <i>Příležitosti a hrozby v přeshraniční spolupráci Polska, Česka a Německa na území historického Slezska</i>	57
Robert Knippschild – <i>Kvalita života na pomezí – posílení přeshraničních vazeb udržitelného rozvoje a oblastního plánování. Shrnutí a doporučené aktivity</i>	79
Bartłomiej Ostrowski – <i>Polsko-česká spolupráce z hlediska Dolnoslezského vojvodství</i>	100

SEKCE II. MÍSTNÍ SAMOSPRÁVA V EVROPSKÉ UNII

Danuta Wesołowska – <i>Město vůči výzvám XXI. století. Scénáře socioekonomického rozvoje Opole a opolské aglomerace v novém programovacím období EU</i>	113
Zdeněk Jirásek – <i>Změny samosprávy České republiky v Evropské unie (se zvláštním zřetelem k městu Opava)</i>	123
Bernd Lange – <i>Je federalismus šancí pro Evropu?</i>	133

SEKCE III. MIGRACE – MEZI DEPOPULACÍ A NOVÝM MULTIKULTURALISMEM?

Brygida Solga – <i>Zahraniční migrace a jejich význam v prognózování demografických proměn Polska a opolského vojvodství</i>	141
Ivan Šotkovský – <i>Populační vývoj Moravskoslezského kraje na pozadí populaciálního vývoje Česka a Evropské unie</i>	154
Ulrike Milstrey – <i>Mezi zmenšováním, stagnací a rozvojem: 25 let rozvoje měst na území nových spolkových zemí</i>	181

SEKCE IV. JAKÁ EUROPEIZACE KULTURNÍHO DĚDICTVÍ VE SLEZSKU

Kazimierz M. Ujazdowski – <i>Paměť a budoucnost. Projekt Muzea západních území</i>	203
Andrea Pokludová – <i>Pomníky – místa kolektivní paměti, zapomenění i smíření s minulostí</i>	209

SEKCE V. PANELOVÁ DISKUSE

<i>Hranice Evropské unie</i>	221
<i>Informace o autorech</i>	241
<i>Osobní rejstřík</i>	243
<i>Obcí rejstřík</i>	246